

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-893/13-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola Čachrov, okres Klatovy, příspěvková organizace
Sídlo	Čachrov 10, 339 01 Klatovy
E-mail právnické osoby	reditel@skolacachrov.cz
IČO	69 983 615
Identifikátor	650 032 314
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	ředitelem Mgr. Petrem Jansou
Zřizovatel	Městys Čachrov
Místo inspekční činnosti	Čachrov 10
Termín inspekční činnosti	5. a 7. listopadu 2013

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v Základní škole a Mateřské škole (dále „škola“) Čachrov, okres Klatovy, příspěvkové organizaci podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů podle §174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnická osoba vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost mateřské školy (dále „MŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 24 dětí, základní školy (dále „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 60 žáků a školských zařízení: školní družiny (dále „ŠD“) s nejvyšším povoleným počtem 30 žáků a školní jídelny (dále „ŠJ“) s povoleným počtem 130 stravovaných.

Spádová oblast školy se nachází v regionu šumavského podhůří, které je typické nízkou a stále klesající hustotou osídlení. Od minulé inspekce v roce 2008 počet tříd klesl ze čtyř na jednu a počet žáků klesl z 57 na 8 žáků. Od 1. 9. 2011 byl na základě výsledků konkurzního řízení jmenován nový ředitel školy.

Jednotřídní MŠ sídlí v přízemí školní budovy. Aktuálně se zde vzdělává 16 dětí, z nichž 7 je v posledním roce před vstupem do ZŠ. Jednomu dítěti byl povolen odklad povinné školní docházky a na základě doporučení školského poradenského zařízení je podporováno prostřednictvím individuálního vzdělávacího plánu. Žádné z dětí nemá speciální vzdělávací potřeby. Předškolní vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“), který byl zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“). Provoz MŠ je od 7:00 do 16:00 hodin, úplata za předškolní vzdělávání není stanovena.

Jednotřídní ZŠ navštěvuje 8 žáků prvního stupně. Průměr žáků na jednu třídu je nižší než stanovuje právní předpis. Zřizovatelem byla proto povolena výjimka z nejnižšího počtu žáků. V prvním až třetím ročníku je po jednom žákovi, ve čtvrtém jsou tři a v pátém ročníku dva žáci. Jedna žákyně má povolení pro individuální vzdělávání dle § 41 školského zákona. Škola vykazuje jednoho žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, který je vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu. Aktuálně platný Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) „Naše šumavská škola“ zohledňuje reálné podmínky školy a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Školní družina má jedno oddělení, ve kterém jsou zapsáni všichni žáci školy. Provoz ŠD je stanoven od 11:40 do 15:00 hodin, úplata se nevybírání. Pro její aktivity je využívána samostatná učebna s herními koutky. Činnost ŠD probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, který byl zpracován v souladu se školským zákonem.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Mateřská škola

Vedení MŠ je ředitelem subjektu svěřeno zkušené kvalifikované učitelce, která má pro svoji činnost vhodně snížen úvazek přímé pedagogické činnosti o 3 hodiny týdně. Zajišťuje hlavní dopolední program čtyři dny v týdnu. Druhým pedagogem je rovněž kvalifikovaná učitelka (úvazek 0,6), která má krátkou praxi v MŠ (od 1. 9. 2012), je též vychovatelkou ve školní družině a učitelkou výchovných předmětů v ZŠ. Tato kumulace pracovních činností není vzhledem ke specifikům předškolního vzdělávání a nezkušenosti učitelky v této oblasti vhodná. Pozitivem personálních podmínek je umožnění dalšího vzdělávání formou návštěv odborných seminářů. Vedoucí učitelka využívá kvalitní nabídky, vzdělává se v oblastech, které odpovídají potřebám MŠ, a získané dovednosti uplatňuje v praxi. Zatím ale jen nezřetelně metodicky vede tzv. začínajícího pedagoga.

Vedoucí učitelka zajišťuje organizaci chodu MŠ, zpracovává dokumentaci a jedná s rodiči dětí. Stanovila střednědobou koncepci rozvoje (2011–2014), ve které zohlednila podmínky MŠ a vytýčila reálné cíle včetně prostředků jejich realizace. Naplňování koncepce a ŠVP PV je pravidelně vyhodnocováno, hodnotící zpráva za školní rok 2012/13 je vypovídající a odráží se v dalším plánování. Stejně kvalitně je zjišťován individuální posun jednotlivých dětí. Záznamy svědčí o úspěšně realizované individualizaci vzdělávání v podmínkách málo početné třídy.

Materiální podmínky pro předškolní vzdělávání jsou příznivé. Prostory MŠ tvoří denní místnost, malá herna, ložnice, šatna a sociální zařízení, které však nízkým počtem toalet neodpovídá platné vyhlášce. Strava je dětem podávána v jídelně, kde jsou výškově vhodně diferencované stolky a židličky. Nábytek je převážně starý, ale dosud funkční. Vybavenost pomůckami, hračkami, knihami a dalšími potřebami je naopak vzhledem k velikosti školy nadstandardní a dobře umožňuje realizaci vzdělávacích záměrů. Pro pobyt venku je k dispozici zahrada se základním vybavením či školní hřiště. Děti mohou též využívat školní tělocvičnu.

Děti z MŠ jsou v častém styku se žáky ZŠ. To přispívá nejen ke zkvalitňování sociálních vztahů v celém subjektu, ale umožňuje to učitelkám získávat zpětnou vazbu o úspěšnosti dětí po jejich přechodu do základního vzdělávání. Zatím se však nedaří zajistit plynulý přechod všech „předškoláků“ do místní ZŠ. Prioritou vedení subjektu je proto zlepšit informovanost veřejnosti o vzdělávací nabídce a profilaci školy.

Podmínky předškolního vzdělávání umožňují naplňování ŠVP PV.

Základní škola

Vzdělávací nabídka ZŠ odpovídá jejímu zařazení do rejstříku škol, k informovanosti rodičů a veřejnosti jsou využívány rodičovské schůzky, originálně zpracované webové stránky a také regionální tisk. Pravidelně a prokazatelným způsobem jsou zákonní zástupci žáků seznamováni s průběhem a výsledky vzdělávání. V rámci třídních aktivit a neformálního setkávání je jim poskytována rovněž poradenská pomoc.

Prostorové podmínky pro výuku jsou nadstandardní, vzhledem k tomu, že budova byla stavěna jako úplná škola. Trvalý zájem zřizovatele o udržení školy v obci se projevuje nejen dofinancováním rozpočtu školy, ale i průběžným zkvalitňováním materiálně technických podmínek. Od minulé inspekce došlo např. ke zlepšení vybavenosti tělocvičny. Byly zakoupeny koloběžky, nové náradí a náčiní pro nácvik základů gymnastiky. Škola byla zapojena do projektu „EU – Peníze školám“, pomocí kterého se podařilo zkvalitnit oblast výpočetní a prezentační techniky. K dispozici jsou např. 2 interaktivní tabule a 5 žákovských počítačových stanic s připojením na internet. Výukové programy slouží zejména k procvičování učiva a poskytují žákům zpětnou vazbu a kontrolu plněných úkolů. Rovněž další vybavení didaktickými pomůckami, knihami a školními potřebami je bohaté a pestré. Učebny i chodby jsou útulné a podnětné. Značný prostor je věnován nejen probíranému učivu, ale i historii obce a regionu, čímž se přirozeně posiluje pocit sounáležitost žáků s místem, kde žijí.

Personální podmínky základního vzdělávání jsou optimální a odpovídají danému typu školy. Výuku zajišťuje kvalifikovaný třídní učitel, který je zároveň ředitelem školy. Výhodou je i jeho absolvované studium speciální pedagogiky. Předměty výchovného zaměření vyučuje kvalifikovaná vychovatelka školní družiny. Vedení subjektu i zřizovatel podporují rozšiřování odbornosti pedagogů a ředitel se účastní mnoha vzdělávacích akcí odpovídajících potřebám ZŠ. Osobnostně orientovaný model vzdělávání staví na partnerských vztazích mezi žáky a učitelem a respektu k individuálním potřebám a možnostem každého žáka. Výborně je tak naplňován princip rovnosti příležitosti ke vzdělávání.

K realizaci vzdělávacího programu má škola nadstandardní materiální podmínky. Nastavený styl řízení zabezpečuje plynulý chod subjektu. Příkladně, vzhledem k velikosti školy je realizováno další vzdělávání pedagogů. Prioritou je zvýšit počet žáků školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Mateřská škola

V souladu s podmínkami malé venkovské školy „rodinného typu“ je ŠVP PV zaměřen na rozvoj sociálních dovedností. Je nastaven na období 3 let a každoročně aktualizován. Filozofii programu definuje i jeho motivační název: „Ten dělá to a ten zas tohle a všichni dohromady uděláme moc“. Pro sociálními aktivitám byl věnován prostor i v průběhu inspekčních hospitací. Vhodně uváděly blok řízených činností, posilovaly soudržnost heterogenní skupiny a vytvářely pozitivní vzdělávací prostředí. Malým kolektivem s možností individuálního přístupu ke každému dítěti i vlídným jednáním učitelek byly v MŠ vytvářeny příznivé psychosociální podmínky. Denní režim dával dostatečný prostor volné hře, pohybovým aktivitám, podporována byla samostatnost dětí v sebeobsluze. Kvalita zvolených metod pedagogické práce byla však u obou učitelek zcela rozdílná. Vedoucí učitelka upřednostňovala v průběhu celé řízené činnosti progresivní prvky, zejména prožitkové učení prostřednictvím tvořivé dramatiky. To výrazně podněcovalo fantazii a představivost dětí, vedlo je k hravému získávání nových informací a podporovalo jejich aktivitu. Činnosti byly myšlenkově i činnostně provázané, odlehčoval je humor, silně působily na emoce dětí. Zábavnost nabízených aktivit vedla k vysoké soustředěnosti dětí, chuti pracovat, přemýšlet či komunikovat. Příkladně byla využita práce s textem. Závěr byl vhodně věnován hodnocení včetně sebereflexe a motivaci k následnému pobytu venku.

Rizikem činností vedených méně zkušenou učitelkou byla absence výše zmíněných inovativních přístupů. Spontánní hra nebyla dostatečně podpořena hračkami, a z toho důvodu se nerozvinula k plnému uspokojení dětí. Následné neplněné režimové momenty (stravování, hygiena) s četnými prostoji děti nudily stejně jako jednotvárná nabídka pohybových aktivit. Děti reagovaly nezájmem, nekázní, cviky odbývaly, čímž se vytratila jejich efektivita. Přestože učitelka působila vlídně a trpělivě, nepodařilo se jí děti vyprovokovat k aktivitě, neboť chyběla potřebná hravost a nápaditost, ale i důslednost. Převažujícími slovními metodami sice učitelka působila na rozvoj vědomostí dětí, ale plně nerespektovala specifika jejich předškolního věku. Svým jednostranným zaměřením neměla činnost charakter integrovaného vzdělávacího bloku, který upřednostňuje RVP PV.

Předškolní vzdělávání celkově vykazuje požadovanou úroveň a je vedeno v souladu s vydaným ŠVP PV. Nezbytné je však podporovat sjednocování pedagogického stylu.

Základní škola

ŠVP ZV je zaměřen na poskytování kvalitního všeobecného základu s důrazem na učení se v souvislostech a pro život. Program zohledňuje potřeby a možnosti žáků při dosahování cílů vzdělávání. Zajišťuje variabilnější organizaci a individualizaci výuky, umožňuje její vnitřní diferenciaci. Hodnocení žáků zaměřuje směrem k průběžné diagnostice a individuálnímu hodnocení jejich výkonů. Napomáhá tím vytvářet příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na motivaci a spolupráci. Disponibilitami hodinami je posílen vzdělávací obsah povinných vyučovacích předmětů výchovného charakteru (výtvarná a pracovní výchova) a významně je posílena hodinová dotace tělesné výchovy, pro které má škola velmi dobré podmínky.

Organizačně velmi náročná výuka v pěti odděleních jedné třídy byla velmi dobře zvládnuta zvoleným vyučovacím stylem a přístupem učitele k individualitě žáků.

Ve všech sledovaných předmětech byla příkladným způsobem propojena témata se situacemi, s nimiž se žáci běžně setkávají. Žáci při vyučování reagovali aktivně, spontánně a uvolněně. Jejich individualita byla respektována a systematicky rozvíjena. Pedagog citlivě korigoval jejich proces aktivního učení, vedl je k týmové práci a rozvoji kritického myšlení. Jeho přístup k nim zajišťoval pocit otevřenosti a bezpečí. Realizovanými metodami byli žáci vedeni k logickému uvažování, hledání souvislostí a při řešení úkolů k využívání svých zkušeností. Hravým způsobem byli pobízeni k chápání prózy a poezie, k procvičování algoritmu sčítání a odčítání a k badatelským činnostem v odhadech pravděpodobností a náhod v matematice. Výuku vhodně tematicky doplňovala práce žáků na počítačích a výstavka dětské poezie na chodbě.

Zájmové vzdělávání navazuje na vzdělávací cíle ŠVP ZV a její činnost a sledované aktivity splňovaly požadavky standardní úrovně pedagogiky volného času. Zpracovaný ŠVP pro zájmové vzdělávání i dokumentace ŠD vykazovala nedostatky administrativního charakteru, které byly v průběhu inspekce odstraněny.

Osobnostně orientovaný model vzdělávání je v souladu s moderními trendy postaven na procesu aktivního učení a partnerských vztazích mezi žáky a učitelem. Průběh základního vzdělávání vykazuje požadovaný stav, nízký počet žáků a přístup vyučujících vytvářejí bezpečné vzdělávací prostředí.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Mateřská škola

Z projevů dětí bylo patrné, že jsou vedeny k dodržování pravidel a společenských norem. Při hře vzájemně spolupracují, starší spontánně pomáhají mladším. Projevy partnerství s pedagogy uplatňují v otevřené komunikaci včetně využívání možnosti vyjadřovat své nápady a náměty. Očekávají však u obou učitelek stejnou kreativitu. Pokud ji nevnímají, jejich chování se mění a sebekázeň, kterou jeden den prokazují, druhý den ztrácejí. Na projevených vědomostech a dovednostech bylo vidět, že je podporován jejich přirozený zájem o přírodu a aktuální dění kolem nich. Vhodně je formován vztah k literatuře a rozvíjeny předčtenářské dovednosti. Tvořivou dramatikou jsou posilovány prosociální vztahy a zároveň rozvíjena představivost dětí. Zařazováním prvků dětské jógy se pěstuje jejich kladný vztah k tělesnému cvičení a uvědomělému uplatňování správného držení těla, dýchání, protahování či relaxace.

Výsledky předškolního vzdělávání vykazují požadovaný stav.

Základní škola

Vedení ZŠ průběžně sleduje a analyzuje výsledky vzdělávání, informuje o nich ve výroční zprávě o činnosti školy. Výsledky vzdělávání se ověřují prostřednictvím vlastních evaluačních nástrojů. V loňském školním roce prospěli všichni žáci (10), z toho 4 s vyznamenáním. Zavedený systém komunikace, vzájemného respektu a uznání osobnosti žáka ze strany učitele vede k eliminaci negativních jevů v chování žáků. Sounáležitost se školou vyjadřují žáci v kronice, kterou sami vedou. Zpětnou vazbou pro další práci je i úspěšnost žáků po vstupu na druhý stupeň ZŠ zjišťovaná ředitelem na školách, kam žáci přecházejí.

Škola se aktivně zapojuje do života obce a kladně je hodnocena spolupráce se zřizovatelem. Ten je škole oporou nejen po stránce finanční, ale i při zajišťování akcí, které škola během roku pořádá. Celý subjekt svoji vzdělávací nabídku doplňuje řadou mimoškolních činností kulturních či sportovních. Na začátku školního roku proběhl třídní kurz zaměřený na socializaci a vytrvalostní psychiku, jeho cílem bylo mimo jiné úspěšné začlenění dvou nových žáků do stávajícího kolektivu.

V rámci hodnocení instituce vykazují výsledky základního vzdělávání požadovanou úroveň.

Závěry

- a) Silnou stránkou subjektu je finanční podpora a spolupráce se zřizovatelem, nadstandardní prostorové podmínky a malý dětský a žákovský kolektiv umožňující individualizaci vzdělávání. Dokumentace školy stanovuje rámec jejího chodu, demokratický styl řízení subjektu přispívá k tvorbě tvořivého vzdělávacího prostředí. Děti a žáci se vzdělávají v bezpečném, partnerském prostředí. Cíle předškolního i základního vzdělávání jsou naplňovány. Školní klima má pozitivní dopad na výsledky vzdělávání. Důraz, kladený na kvalitu sociálních i přírodovědných dovedností a postojů dětí a žáků, dává předpoklady k pozitivním výsledkům v úrovni jejich osobnostního rozvoje.
- b) Nedostatkem je výrazná rozdílnost pedagogického stylu uplatňovaného v předškolním vzdělávání, který se odráží v chování i výsledcích dětí.
- c) ČŠI doporučuje zkvalitnění vnitřní metodické práce s cílem dosáhnout potřebného sblížení efektivních metod a forem práce učitelek MŠ.
- d) Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy a ke zkvalitnění materiálně technických podmínek vzdělávání. Přes snahu ředitele školy se nepodařilo zastavit pokles dětí a žáků.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina čj. 477/09, vydal Městys Čachrov dne 29. 10. 2009 včetně přílohy
2. Rozhodnutí ve věci změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydalo MŠMT čj. 27 955/2011-25 dne 26. 9. 2011 s účinností od 1. 10. 2011
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 22. 10. 2013
4. Jmenování do funkce ředitele s účinností od 1. 9. 2011, vydal Městys Čachrov dne 11. 8. 2011
5. Jmenování do funkce vedoucí učitelky s účinností od 1. 1. 2003
6. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně ředitele školy, ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání (3x)
7. Osvědčení o Funkčním studiu II školského managementu pro řídicí pracovníky ve školství č. CŽV 446/2007 ze dne 18. 5. 2007
8. Pracovní povinnosti a rozpis přímé pedagogické práce učitelů
9. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2011/2012 a 2012/2013

10. Hodnocení mateřské školy za školní rok 2012/2013
11. Třídní kniha ZŠ platná pro školní rok 2013/2014, třídní výkaz a katalogové listy
12. Třídní kniha MŠ platná pro školní rok 2013/ 2014
13. Třídní kniha ŠD platná pro školní rok 2013/2014
14. Rozhodnutí o odkladu školní docházky ze dne 3. 6. 2013 (1x)
15. Výkaz o ředitelství R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2013
16. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2013
17. Výkaz o mateřské škole S1-01 podle stavu k 30. 9. 2013
18. Plán práce pro školní rok 2013/2014
19. Rozhodnutí o povolení výjimky z počtu žáků ve třídě na školní rok 2012/2013 ze dne 23. 9. 2011, vydal Městys Čachrov
20. Školní řád ZŠ i MŠ s platností od 1. 9. 2012
21. Vnitřní řád ŠD s platností od 1. 9. 2013
22. Rozvrh hodin platný pro školní rok 2013/2014
23. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní roky 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014
24. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Naše šumavská škola“ s platností od 1. 9. 2013
25. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platný od 1. 9. 2013
26. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Ten umí to a ten zas tohle a všichni dohromady uděláme moc“ vydaný ředitelem školy 30. 8. 2011
27. Rozhodnutí o povolení individuálního vzdělávání čj. 5/2013 ze dne 2. 9. 2013
28. Školní matrika ZŠ i MŠ
29. Přihlášky žáků do školní družiny pro školní rok 2013/2014
30. Záписy z pedagogických rad za školní roky 2012/2013 a 2013/2014
31. Záznamy z hospitací za školní roky 2012/2013, 2013/2014
32. Zápis ze schůzí školské rady ze dne 8. 3. 2013 a 20. 11. 2012
33. Kronika základní školy
34. Kniha úrazů vedená od 20. 6. 2005
35. Inspekční zpráva čj. ČŠI-1156/08-04

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Ivana Bartošová, školní inspektorka

Bartošová v. r.

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. r.

V Plzni 14. listopadu 2013

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Petr Jansa, ředitel

Petr Jansa v. r.

V Čachrově dne 19. 11. 2013

Připomínky ředitele školy

3. 12. 2013

Připomínky nebyly podány.